

Úloha a struktura práce ve staršovstvu

Pavel Černý, pastorální konference kazatelů Církve bratrské 1994

Úvod:

Jestliže sledujeme Boží lid na jeho cestě dějinami, vždy tam vidíme zápas o teokracii – vládu Boží. Pán Bůh chce být vůdcem a pastýřem svého lidu. Pán Bůh působí a vede prostřednictvím svého Slova a svým Duchem. Slovo Boží přichází skrze proroky, kněze, učitele, soudce, krále, charismatické vůdce i obyčejné lidi. Ale v každé fázi dějin Božího lidu můžeme najít určitý stupeň organizace. Tento stupeň bývá ovlivněn velikostí společenství, situací a mnoha dalšími faktory. Boží lid má na světě své poslání, je nástrojem v Boží ruce, a proto musí mít i určitou strukturu vedení a řízení. I synagoga má své rabíny, kolem nichž působí školy farizejů a zákoníků.

Církev v Novém zákoně nám názorně ukazuje podobné zásady. Skutečný boj člověka je boj duchovní. První křesťané nebojují proti tělu a krvi, ale proti duchovním mocnostem a silám zla. Od počátku se mezi nimi uplatňuje určitá forma řízení a určité pořádky. Nejdříve vystupuje do popředí autorita apoštolů. Se vznikem nových sborů se ujímá obdoba židovské synagogy s ustanovením starších. Sbory mají své pracovníky, v jejichž čele stojí starší a biskupové.

V dnešní době rozhodně nežijeme v méně nebezpečných podmínkách. Nejsme v neutrálním pásmu. Vítězství bylo v Pánu Ježíši vybojováno, ale ještě jsme na bojišti. Boj pokračuje a my potřebujeme, jak apoštol Pavel připomíná Timoteovi, tvrdě pracovat, jako rolník, který chce mít dobrou úrodu, musíme tvrdě trénovat jako sportovec, který chce zvítězit a dostat vavřínový věnec. Potřebujeme nejen oděnění a výstroj, ale potřebujeme také akceschopnost, jasné vedení a dohlížení na pořádek a kázeň. Proto dnes přistupujeme k tématu: Úloha a struktura práce ve staršovstvu.

Mnohokrát jsem dostal otázku, zda sbor potřebuje určitou organizační strukturu, zda vůbec potřebuje odpovědné a pověřené pracovníky. Na základě studia Písma a na základě praktické zkušenosti jsem stále více přesvědčen, že církev řízení potřebuje. Podle své velikosti, podle okolností, podle situace, podle ohroženosti, podle růstu, potřebuje určitý typ organizace, který by nebrzdil, ale který by motivoval, povzbuzoval, napomínal vystupující z řádu. To, že často je v církvi špatná organizace, není důvodem, abychom opustili biblické pořádky. Určité organizační struktury jsou přímo zakotveny v Božím slově. Jako církev nejsme na vlastivědném výletě, nejsme na procházce, ale jsme v duchovním boji a v takovém boji musí platit určitá pravidla, musí zde být určité vedení a určitá organizace. Proto se dnes budeme zabývat otázkou funkce a práce staršovstva. Dobře fungující staršovstvo, složené z duchovních vůdců a pastýřů, může být mocným nástrojem k pozeňané službě církve v tomto světě.

1. SLUŽBY V CÍRKVI

Každý skutečný člen církve Kristovy má nějaké charisma, nějaký duchovní dar, kterým může sloužit celému tělu. Přesto všechno můžeme v církvi od samého počátku

rozeznat určité zvláštní služby, kterým se někdy říká úřady. Pokud použijeme slovo úřad, tak jak to v některých případech činí Bible kralická, pak je třeba si uvědomit, že se zde jedná o překlad slov *diakonia*, nebo *leiturgia*, což znamená služba. Úřady v Bibli jsou vždy služby. Bible nezná nějaký úřad ve smyslu nadřazené instituční vlády. Sám Pán Ježíš přišel jako ten, který přišel sloužit.

V Novém zákoně nacházíme například službu apoštolů, proroků, evangelistů a učitelů. Často bývá jejich služba v širším prostoru než jen v jednom místním sboru. Jsou to lidé s určitými dary, kteří jsou rozeznáni církví. Služba apoštolů Pána Ježíše Krista a služba zvláštních novozákonních proroků vyhasla s formulací biblického kánonu. Zůstali apoštolé jiného řádu, jako byl například Barnabáš, který neměl autoritu Petra, Pavla, nebo Jakuba. (Sk 14,4+13 Barnabáš je spolu s Pavlem také nazýván apoštol; podobně též 2K 8,23; Fp 2,25). Takový apoštol je průkopníkem nové služby. Nese např. evangelium na nová místa. Služba proroků doplňovala službu apoštolů a vzdělávala (1K 14,3-4), usměrňovala i napomínala. Jen dvakrát v NZ prorok předpovídá budoucnost (Agabus - Sk 11,28 a prorok, který předpovídá Pavlovo spoutání před Jeruzalémem - Sk 21,10-11). Tito nz proroci někdy přinášeli nové Boží pravdy a jindy jen známé pravdě dávali konkrétní zaměření. Skrze apoštoly a proroky byl položen základ (Ef 2,20). Po apoštolské době jejich úloha přešla na pravidelnou službu pastýřů a učitelů v místních církvích, která se opírala o inspirované spisy apoštolů a proroků. Úkol evangelistů a učitelů je pak již na tomto pozadí jasnější. Byli jistě v místních sborech a někdy mohl jejich pracovní rádius pokrývat určitou oblast církve (Jsou zmiňováni zvláště např. v 1K 12,28; Sk 13,1).

Pokud jde o místní církve, které říkáme pro odlišení od celé církve sbor, pak v Novém zákoně nacházíme dva základní druhy služby. (Saucy-140, Lightfoot, Hatch, Morris).

První kategorií služby jsou biskupové, starší a pastýři. Když studujeme jejich službu, tak zjistíme, že se jedná o stejné poslání. Jsou to ti, kteří vykonávají dohled, kteří vedou a konají pastýřskou práci. Druhou kategorií služby jsou diakoni, kteří bývají pověřeni různými druhy služeb (Sk 6 - služba u stolů, distribuce sociální pomoci). Obě tyto služby jsou zaznamenány v pevném spojení s místní církví, se sborem. Každý sbor měl své starší a své diakony (Sk 20,17; Fp 1,1 správce a jáhny-diakony).

2. IDENTITA STARŠÍCH, BISKUPŮ A PASTÝŘŮ

Tato tři označení směřují ke stejné novozákonní službě. Ve Sk 20,17 si Pavel posílá pro starší z Efezu. Ve 28.v. je vyzývá, aby střežili stádo a už je nazývá biskupy.

V Tt 1,5 dává apoštol instrukci, aby v každém městě na Krétě, kde zřejmě vznikly nové skupiny věřících, byli ustanoveni starší. V 7.v. se dotýká kvalifikace a říká, že biskup má být bezúhonný. To se objevuje i v některých dalších textech (1Tm 5,17 a 3,4).

Podobná identifikace se objevuje v 1Pt 5,1n, kde se hovoří o starších sboru, kteří se mají starat a dohlížet na Boží stádo (*episkopoyntés*) - od slova *episkopos* – dohlížitel.

V ep. do Filipis oslovuje Pavel sbor a zdraví biskupy a diakony. Kdyby biskupové nebyli také starší sboru, pak se jednalo o hrubé opomenutí vedení sboru. Tato identifikace pokračuje i dále v mimobiblických spisech jako je např. spis *Didaché*, nebo

spisy Klementa Římského. Od druhého století se začíná prosazovat určitý rozdíl mezi starším a biskupem, ale ve 4. století je znovu potvrzeno autoritami jako byli Hilarios z Poitiers, Jeroným, nebo Chrysostom. Badatel Lightfoot zaznamenává, že blízko 5. století ještě každý spis ať řecký, nebo latinský, tuto identitu biskupa a presbytera potvrzuje.

Pro naše dnešní téma je třeba ještě připojit, že podobná identifikace může být provedena mezi starším a pastýřem. Ve Sk 20,28 starší dostávají instrukci, aby pásli stádo: "Dávejte pozor na sebe i na celé stádo, ve kterém si vás Duch svatý ustanovil za strážce (biskupy), abyste byli pastýři Boží církve..." Slovo POIMAINÓ znamená jednat jako pastýř a také souvisí se slovem *poimén* – pastýř. Starší měli jednat jako pastýři církve.

Podobný příkaz je dán starším v 1Pt 5,1-2. Mají pást Boží stádo. To znamená, že mají sloužit jako pastýři, protože byli obráceni k pastýři a biskupu svých duší (1Pt 2,25). Pán Ježíš je zde představen jako Pastýř a Biskup (Strážce).

Slovo *presbyteros* – starší, původně označovalo staršího muže. V NZ toto slovo začalo mít význam člověka duchovně vyzrálého, který má i určité poznání Boží pravdy. EPISKOPOS znamená toho, kdo dohlíží, spravuje, *epi* – znamená nad, *skopeó* vyjadřuje dívat se, sledovat. I když se úřad neboli církevní služba pastýře objevuje jen v Ef 4,11, zjistíme, že se o ní vlastně hovoří na mnoha místech v souvislosti s prací starších sboru (Sk 20,28; 1Pt 5,1-2).

3. PŮVOD SLUŽBY STARŠÍCH

Mezi odborníky vládne obecná shoda v tom, že služba starších byla vzata z organizace židovské synagogy. Každá synagoga měla kruh starších, kteří byli odpovědni za obecný i náboženský život v židovských komunitách. Protože křesťanství bylo považováno za jednu odnož židovství a Pán Ježíš za dlouho očekávaného Mesiáše, byla někdy shromáždění nazývána slovem synagoga (Jk 2,2). Nepřekvapí nás, že první sbory si mnoho odnášely z židovských synagog. To nám vysvětluje, jak to bylo samozřejmé, že se v prvních sborech objevili presbyteři – starší sboru. Nejprve v Jeruzalémě (Sk 11,30). Na první misijní cestě Pavel a Barnabáš ustanovují starší v každém sboru Sk 14,23. Je pravděpodobné, že ve sborech, které byly ustaveny v helénistickém prostředí, to znamená z křesťanů z pohanského prostředí, bývali starší často nazýváni biskupové (příkladem je Fp 1,1). *Episkopos* – bylo označení řecko-římského světa pro úřad dohlížení a správy (Beyer, *episcopos*" v TDNT, 2:611-14). Nelze ale říci, že by slovo biskup vytlačilo slovo starší ve sborech pohanokřesťanů (1Tm 5,17).

4. POVINNOSTI STARŠÍCH

Starší jsou pověřeni obecným dohledem a péčí o církev. Jejich úlohy zahrnují administrativně správní, pastorační a vyučující povinnosti (Saucy, *The Church in God's Program*, 143n).

1. Podívejme se nejdříve na administrativní pozici staršího sboru. Tento úkol již vyplývá z titulu "dohlížitel". Tak jako se Kristus staral o duše svého lidu jako

jejich biskup – dohlížitel a správce (1Pt 2,25). Starší jako jeho podřízení služebníci mají sledovat a dohlížet na ty, kteří jsou svěřeni do jejich péče. Jsou těmi, kteří rozhodují (*proistémi* – ve významu stát vpředu, být představeným – 1Tm 5,17nn "Představení starší, kteří svou službu konají dobře, ať se dostane dvojnásobné odměny, zvláště těm, kteří nesou břemeno kázání /v slovu/ a vyučování"). Pavel jistě myslí na starší sboru, když píše Tesalonitským (1Te 5,12), aby "*uznávali ty, kteří mezi vámi pracují, jsou vašimi představenými v Kristu a napomínají vás*". V epištole Žd 13,7+17+24 se jistě myslí na starší, když se píše o těch, kteří vás vedou (*hégeomai* – vést, řídit). Podle 1Tm 3,5 jsou to ti, kteří se starají (pečují) o Boží církve. Tato vedoucí pozice v církvi neznamena ovládnutí. V 1Pt 5,2-3 čteme: "*Starejte se jako pastýři o Boží stádo u vás, ne z donucení, ale dobrovolně, jak to Bůh žádá, ne z nízké ziskovosti, ale s horlivou ochotou, ne jako páni nad těmi, kteří jsou vám svěřeni, ale buďte jim příkladem*". Pán Ježíš jasně vyučuje své učedníky, že vedoucí pozici je třeba chápat jako pozici služby (L 22,26).

2. Starší mají konat pastorační službu ve sboru. Petr vyzýval starší, aby pásli (poimainó) stádo Boží, které je mezi vámi (1Pt 5,2). Pavel podobně říká efezským starším (Sk 20,28): "*Dávali pozor na sebe i na celé stádo, ve kterém si vás Duch svatý ustanovil za strážce, abyste byli pastýři Boží církve, kterou si Bůh získal krví vlastního Syna*". Starší má pást svěřené stádo, má mít pastýřské srdce pro své ovečky a má sloužit nejrozličnějšími způsoby k zajištění dobré péče. Pastýř vede a předchází ovce. Jeho úkolem je chránit před dravými vlky (Sk 20,29). Dobrý pastýř nejedná jako nájemník, který je motivován jen penězi, ale nelituje žádné oběti pro svěřené stádo. Vedení a ochrana se uskutečňují především prostřednictvím Božího slova. Apoštol Pavel žádá starší z Efezu o věrné konání služby Slova, protože jim oznámil celou vůli (celou radu) Boží (Sk 20,27). Proto je také napomínal se slzami a tři roky je vyučoval (Sk 20,31). Důležitost pastýřské péče je viděna na příkladu Pána Ježíše, který se ptá na Petrovu lásku a třikrát ho žádá, aby pásil jeho beránky, jeho ovce (J 21,15-17). V pastýřské péči je základní povinností sytit ovce Božím slovem. Pastorační povinnosti také vyžadují potěšovat a povzbuzovat ty, kteří jsou slabí a káznit chybující (1Te 5,14). Slovo povzbuzovat – těšit malomyslné vyjadřuje hovoření s druhým přátelským způsobem. Máme být v pastorační práci soucitní a v napomínání trpěliví. Ujímat se slabých vyjadřuje zachování věrnosti, neopouštět druhé v nesnadných chvílích. Napomínání je zmíněno samostatně jako úloha vedoucích pracovníků ve sboru (1 Te 5,12).
3. Třetí úlohou starších je vyučovat církve. To je jistě obsaženo již ve vedení a pastorační práci v církvi. Starší a zároveň pastýř sboru je ale i povinen vyučovat. Starší – biskup má být "*schopný učit*" (1Tm 3,2). Úloha pastýře a učitele ve sboru Pavlovi splývá dohromady. Podle Ef 4,11 si můžete povšimnout, že pastýř a učitel není čtvrtý a pátý výraz za apoštoly, proroky a učiteli, ale jde tam o jednu společnou úlohu péče o stádo, která se děje prostřednictvím vyučování. Je pravdou, že někteří učitelé v NZ zvláště pracovali v oblasti kázání a vyučování (1Tm 5,17), zřejmě zde můžeme myslet na kazatele, kteří na plný úvazek jsou pověřeni službou zvěstování slova a vyučování. Přesto všechno každý starší sboru, ať je to ten, který více řídí, dohlíží, nebo ten, který více vyučuje, by měl být podle Tt 1,9: "*pevný ve slovech pravé nauky, aby byl schopen, jak povzbuzovat ve zdravém učení, tak usvědčovat odpůrce*". Tento

úkol vyučovat žádá, že každý starší musí být pevně zakotven v apoštolském učení, aby mohl napomínat a povzbuzovat. To znamená, že každý starší musí věrně předávat svěřené poselství nejen při kázání, ale i při pasení stáda, při povzbuzování a napomínání druhých. Úkol staršího sboru není podle Písma jednoduchý. Řecké slovo *kopiaó* – pracovat, naznačuje tvrdou práci, jejímž důsledkem je únava a vyčerpání (Sk 20,35; 1Te 5,12; 1Tm 5,17). Pracovat ve slovu znamená skutečnou práci, dřinu, při které se často zapotíme. Nemůžeme jen zůstat u pomůcek jako jsou např. Hesla, Mana, nebo jiné příručky. Práce s Božím slovem v pastoračních situacích znamená skutečný zápas o aplikaci biblického textu. Jen Boží láska může dát motivaci a sílu pro přinášení obětí a službu Božím slovem.

5. UČME SE Z BOŽÍHO SLOVA

1. Vzpomeňme na Mojžíše, jak se musel tvrdě učit spolupracovat s druhými, vytvořit kruh spolupracovníků a delegovat autoritu. Mojžíš musel slyšet od svého tchána (Ex 18,17b-18: *"Není to dobrý způsob, jak to děláš. Úplně se vyčerpáš, stejně jako tento lid, který je s tebou. Je to pro tebe příliš obtížné. Sám to nezvládneš."*
2. Lidé nebudou vědět, co mají dělat, pokud nebudou vyučeni (20): *"Budeš jim vysvětlovat nařízení a řády a učit je znát cestu, po které mají chodit, i skutky, které mají činit."*
3. Je tam uvedena i kvalifikace pro ty, kteří mají konat pastýřskou práci a soudit lid (21). *"Vyhlédni si pak ze všeho lidu schopné muže, kteří se bojí Boha, muže důvěryhodné, kteří nenávidí úplatek"*.
4. Struktura této práce byla jednoduchá, nic ohromujícího. A přece někdy v docela obyčejných věcech je něco geniálního (21b): *"Dosad' je nad nimi za správce nad tisíci, sty, padesáti a deseti."* Pečování se dostává na rovinu, kterou je možné zvládnout. Ten, kdo je nad tisíci, má na starosti 10 setníků.
5. Plán byl velmi konkrétní (22): *"Oni budou soudit lid, kdykoli bude třeba. Každou důležitou záležitost přednesou tobě, každou menší záležitost rozsoudí sami."*
6. Výsledky byly zjevné (22-23):
  - a/ *"Ulehči si své břímě"*
  - b/ *"ať je nesou s tebou"*
  - c/ *"Jestliže se podle toho zařídiš, budeš moci obstát"*
  - d/ *"Také všechn lid dojde na své místo v pokoji."*

Mojžíšova velikost se zdá být v jeho čestnosti a pokoře. Byl ochoten akceptovat radu svého tchána. Neztrácel čas a uváděl tento systém do praxe. Proč to v našich sborech nejde?

- ◆ Někdy kazatel nechce práci dát z ruky. Myslí, že jen on je dost dobrý na službu.
- ◆ Jindy nemá starší, na které se může s důvěrou obrátit. Nemá starší, kteří by přijímali celou radu Boží, a tak v ní i povzbuzovali, napomínali a vedli.

- ◆ Kazatel není schopen pastýřsky sloužit tolika lidem. Důsledkem je frustrace, opuštěnost mnoha členů, duchovní krize, chybí napomínání, povzbuzování...
- ◆ Je třeba vyučovat a získávat věrné spolupracovníky – pastýře.

6. PÁN BŮH DÁVÁ SVÉHO DUCHA

Pro službu v pastýřském úkolu je důležité biblické vzdělávání a praxe v terénu. Jsou věci, které se nemůžeme naučit v posluchárně a ve shromáždění. Je třeba je zkoušet v praxi. Kazatelé by především měli vychovávat učedníky. Ale nezapomeňme na práci Ducha svatého. V Nu 11,17 čteme slovo Boží: *"A odeberu z ducha, který je na tobě, a vložím jej na ně. Ponesou břímě lidu s tebou, neponeseš je už sám."* Nevím, jak to Pán Bůh dělá. Ale je jisté, že když spolupracujete s někým, kdo hoří, kdo je vroucího ducha, že člověk obvykle nezůstane lhostejný. Boží Duch zapaluje skrze vyučování i skrze příklad posvěceného života. V 1K 12,7+11 čteme, že *"Každému je dán zvláštní projev Ducha ke společnému prospěchu..... To všechno působí jeden a týž Duch, který uděluje každému zvláštní dar, jak sám chce."* Proto smíme věřit, že naši spolupracovníci jsou obdarováni ke službě. Je třeba je vyučovat a dát jim i možnost služby. Moc Ducha svatého chce nepochybně působit prostřednictvím starších sboru.

7. PASTÝŘSKÝ ÚKOL ZNAMENÁ SYCENÍ BOŽÍM SLOVEM

Když hovoříme o potřebách sboru, tak málokdy mluvíme o duchovním sycení. Práce pastýře znamená sycení a duchovní vyživování lidí v Pánu Ježíši Kristu a budování vzájemného vztahu. Není správné konat pastýřskou práci pouze v době krizí. Člověk potřebuje pastýřský vztah za všech okolností. V praxi by to znamenalo v našich sborech změnit celkový přístup ke staršovstvu a staršovstva k jednotlivým členům. Dnes neobstojí názor, že pastýřská práce musí být jen doménou kazatele, který byl povolán, aby především zvěstoval, vyučoval a vychovával nové pracovníky. Zatím v praxi často nemá vůbec možnost být pilný v modlitbách a ve studiu Božího slova, protože na něm spočívá nerealistický úkol, být pastýřem pro 200, či 300 lidí. **Starší sboru je podle Písma pastýřem.** Není to jen prodloužená ruka kazatele, ale je to člověk Bohem pověřený úkolem pastýře. Epištola Efezským není přece jen spis pro kazatele; je to spis především pro pracovníky sboru. Oddíl v Ef 4,12-16 ukazuje, že pastýřská práce má mít před sebou tyto cíle:

- ◆ Budovat tělo Kristovo (12)
- ◆ Dosahovat jednotu víry (13)
- ◆ Sloužit lidem k zralému lidství, k dospělosti (13)
- ◆ Umožnit lidem, aby se mohli měřit mírou Kristovy plnosti (13)
- ◆ Mluvit pravdu v lásce (15)
- ◆ Pomáhat lidem, aby rostli v Krista (15)
- ◆ Pomáhat každé části Kristova těla, aby mohla fungovat a sloužit (16)

◆ Usnadnit budování Kristova těla v lásce (16)

To je pastorační program, který není možné realizovat, pokud za pastýře bude považován jen kazatel a členové staršovstva budou stát stranou práce ve svěřených obvodech, či skupinkách. Každý ke svému růstu také potřebuje užívání svěřených darů ke službě. Podle Ef 4, 1 K 12-14, Ř 12 a 1Pt 4-5 je možné shrnout, že:

1. Všichni pastýři – učitelé mají dokonale připravovat svěřené svaté (vyvolené – Ef 4,12) ke službě. To je jejich základní povolání od Pána. To je Boží plán pro službu církve.
2. Každý křesťan dostal dary ke službě. Tyto dary mají být objeveny a používány.
3. Ježíš Kristus je Pán a my máme odpovídat na jeho panství tím, že užíváme svěřené dary ve službě.

Není třeba snad připomínat, že tato práce se má dít na základě rozhodnutí staršovstva a že také průběžně má být staršovstvem sledována.

Tento model není ničím novým. Bývá jen v praxi často opouštěn. Konzultoval jsem např. poznámky bratra kazatele Bohuslava Beneše, dřívějšího předsedy Rady CB. V jeho obsáhlém referátu "Naše staršovstvo" je jasně pověděno, že k úkolům staršího sboru patří:

- a) Všeobecná správa sboru
- b) Vyučování veřejné i soukromé (to znamená veřejná shromáždění i vyučování po domech)
- c) Pastýřská činnost – jak se někdy říká – péče o duše, navštěvování nemocných, péče o chudé, přijímání hostů, zvláště nově příchozích (1Tm 5,17; 3,2; Tt 1,8).

V těchto oblastech se může teprve konkrétně projevit, co znamená princip všeobecného kněžstva (1Pt 2,5). Myslím, že jsme při výkladu všeobecného kněžství příliš fixováni na starozákonní model zvláštní kněžské služby. Co je úkolem kněze v novozákonním smyslu? Je pastýřem Božího lidu. Skotský teolog Alastair Campbell navrhuje, že bychom v novozákonním smyslu měli hovořit o všeobecném pastýřství všech věřících. Ve své knize *Rediscovering Pastoral Care* (1981) píše:

- ◆ *"Pastýřské péči.... není dobře rozuměno, jestliže je viděna uvnitř struktury profesionalismu... Pastýřská péče je vztahem založeným na integritě jednotlivce. Takový vztah nezávisí primárně na získání poznání nebo rozvoji schopností. Spíše závisí na postoji péče o druhé, která vychází z vlastní zkušenosti bolesti, strachu, ztráty a našeho vlastního vysvobození z jejího smrtícího sevření."*

To je skutečné rozpoznání podstaty pastýřského poslání staršího sboru. Tím základním je, že ve vlastním zápase poznal bolest a hrozbu pokušení a hříchu a přijal od Pána vysvobození. Je tedy schopen pochopit, co lidé potřebují a k čemu ho volá Pán církve.

Bratr kazatel Bohuslav Beneš (předseda Rady Církve bratrské v letech 1955-1975) ve svém referátu připomíná, že je užitečné, aby ve staršovstvu byly rozděleny jednotlivé úlohy a také konkrétní odpovědnost za určitý úsek práce. Každý ze starších by měl mít svůj obvod, např. několik rodin a jednotlivců, nebo určitou oblast města, či obec, kde by konal pastýřskou péči. Každý může konat tuto strážnou službu a pomáhat. Jistě je možné,

aby k náročnějším úkolům pak přizval na pomoc někoho dalšího ze starších a pracovníků sboru. Ve svém obvodu starší nebude vládcem a diktátorem, ale služebníkem, dohlížitelem a rádcem. Ve staršovstvu by měl být také někdo, kdo by měl na starosti práci s dětmi, besídku, dorost, práci v mládeži, práci mezi rodinami s dětmi, pastorační nemocných a lidí v krizových situacích. Bratr Beneš připomíná, že by některý velmi moudrý starší měl být pověřen úkolem jakéhosi soudce, který pomáhá řešit spory ve vztazích mezi členy. Pokud jde o schůze staršovstva, tak i tam je třeba stále spolupráci zlepšovat. Schůze staršovstva nemá být jen prázdným mluvením. Schůze má být rekapitulací vykonaných úkolů a rozdělením nových. Jestliže starší mají jen schvalovat a brát na vědomí to, co udělal a zařídil kazatel, pak by jich nemuselo být mnoho. Na schůzi mají všichni referovat ze svěřených úkolů a sdílet zkušenosti a podněty. Schůze musí být tvořivá, potřebuje modlitebního ducha a zkoumání všech věcí nad otevřeným Písmem.

Bratr Beneš jako by předvídal nároky dnešní doby, ve které žijeme a upozorňuje na závažný problém. Starší mají být jistě pečlivě vybíráni. Jestliže se stane, že sbor jich nemá dostatek, pak bývají povoláni i ti, kteří nesplňují biblické požadavky na staršího sboru. Bratr Beneš říká: *"Pak se stane ovšem pro kazatele práce nebezpečnou. Bud' podlehne únavě (když pracuje bez porozumění starších) anebo se stane silnou osobností, rozhodující samostatně a snadno se vpraví do úlohy samovládce v církvi. Tak ublíží sobě i sboru..."*

A ještě mi dovoluňte citovat, kdo by podle kazatele Beneše nikdy neměl být v našich sborech starším:

- *„bratr, který má vychladlý duchovní život a ztratil obecenství s Pánem Ježíšem*
- *bratr, který je pohodlný, líný, který se nemodlí a nebojuje*
- *bratr, který nezná Písmo a nevzdělává se v něm*
- *bratr, který nikomu ještě neposloužil svědectvím a který se na svém pracovišti ještě nepřihlásil k tomu, že je Kristův*
- *bratr, který tuze miluje vezdejší věci a lpí na nich*
- *bratr, který neumí a nenaučil se ještě pro práci Páně něco dát*
- *bratr, který neumí odpouštět a zapomínat, protože je urážlivý a nesmířlivý*
- *bratr, který jen kritizuje, ale sám ještě nic pořádného neudělal*
- *bratr, který nenavštěvuje shromáždění pilněji, než ostatní členové a který je svým životem pohoršením."*

Snad by pomohly i častější členské schůze (kdybychom je uměli lépe využívat), kde by jednotliví starší referovali ze svěřených úkolů. Práce staršovstva by měla být zveřejněna. Není důvodu, proč pravidelně nezveřejňovat programy pracovních porad staršovstva s výzvami k modlitbám.

Používané modely: Odmítnout model lahve, kde kazatel je zátkou v hrdle

Podepřít: Model delegované autority a sdílené odpovědnosti

Model rozdělení sboru na obvody, nebo malé skupiny, které mají svá setkání po domech, nebo ve sborové budově.

V našich sborech je nutné změnit postoj k pastorační starších. Pastorační starších je rovnocenná s pastorační kazatele.

Starší se musí ke své úloze připravovat. Kandidáti, nebo zvolení starší by nutně měli projít intenzivním kursem pastýřské péče, zvěstování slova a řízení sborové práce.

Možné návrhy:

Fungování vedení sboru a jeho aktivit:

–

I. Plánování cílů	Odhad, postavení cílů Rozvinutí strategie k jejich dosažení Vytvoření programů Formování rozvrhu Rozpočet
-------------------	---

–

II. Organizace	Rozvinutí struktury organizace Delegování pracovníků Rozvinutí vztahů
----------------	---

–

III. Vedení	Proces rozhodování Komunikování programu Motivace Výběr lidí Příprava pracovníků
-------------	--

–

IV. Kontrola	Postavení určitých norem a pravidel pro službu Měření dosažení cílů Hodnocení akcí Opravování nepřesností
--------------	--

Duchovní vedení sboru

Zkušenost	Osobní zkušenost ve službě druhým
-----------	-----------------------------------

Poznání	Praktická biblická znalost, která může
---------	--

být použita ke službě druhým

Kvalifikace   Osvědčení osobních kvalit pro vedení sboru

Starší sboru

Obrácení

1-2 roky   Kurs pro nové křesťany – Kurs základů

Učednictví

3-4 roky   Osvědčení se ve službě
Kurs pro vyučování dětí
Kurs pro vedení domácí skupiny
Kurs pro vedení biblického kroužku
Další speciální oblasti sborové práce

Příprava na službu

1-2 roky   Příprava na vedení a řízení sboru
Kurs pro starší
Příprava diaconů